

Økonomisk Revue.

Pengemarkedet. — Møntkonferencen. — Kongres i Sheffield.

Kjøbenhavn d. 15de Februar 1874.

Forholdene paa Udlandets Pengemarked have i den forløbne Maaned været ganske ualmindelig stillestaaende. Overalt har der hersket den mest afgjorte Ulyst til Forretninger; Begjæret efter Penge har været svagt, og Markederne meget rigelige. Kapitalisterne have ikke villet anbringe deres Penge i Industri-papirer, og særlig ikke i Bankpapirer, men næsten kun i Stats-obligationer. Disse Forhold, denne Dødhed har holdt sig uforandret allerede i længere Tid, og Intel synes at vidne om en nær forestaaende Forandring heri.

Fra Udlandets Hovedbørser er der ikke meldt noget Nyt af særlig stor Interesse. I London, hvor der dog synes at kunne spores noget nyt Liv, og hvor man saa smaat begyndte at vente en Diskontoforhøjelse, der imidlertid hidtil ikke er indtruffen, øvede Orientens ulykkelige Finansforhold et Tryk paa Børsen, og tyrkiske Fonds vare i en bestandig Dalen. Heller ikke syntes man at fæste ubetinget Lid til de glimrende Løfter, Gladstone gav, og da nu denne Statsmand maa vige for Disraeli, er Haabet om, at Indkomstskatten skulde blive ganske afskaffet, svækket; thi det antages, at Sidstnævnte, der ogsaa har lovet at gjøre Sit til at afskaffe denne af Middelklassen forhadte Skat, dog ikke fuldstændig vil ophæve den, men i det

Økonomisk Revue.

Pengemarkedet. — Møntkonferencen. — Kongres i Sheffield.

Kjøbenhavn d. 15de Februar 1874.

Forholdene paa Udlandets Pengemarked have i den forløbne Maaned været ganske ualmindelig stillestaaende. Overalt har der hersket den mest afgjorte Ulyst til Forretninger; Begjæret efter Penge har været svagt, og Markederne meget rigelige. Kapitalisterne have ikke villet anbringe deres Penge i Industri-papirer, og særlig ikke i Bankpapirer, men næsten kun i Stats-obligationer. Disse Forhold, denne Dødhed har holdt sig uforandret allerede i længere Tid, og Intel synes at vidne om en nær forestaaende Forandring heri.

Fra Udlandets Hovedbørser er der ikke meldt noget Nyt af særlig stor Interesse. I London, hvor der dog synes at kunne spores noget nyt Liv, og hvor man saa smaat begyndte at vente en Diskontoforhøjelse, der imidlertid hidtil ikke er indtruffen, øvede Orientens ulykkelige Finansforhold et Tryk paa Børsen, og tyrkiske Fonds vare i en bestandig Dalen. Heller ikke syntes man at fæste ubetinget Lid til de glimrende Løfter, Gladstone gav, og da nu denne Statsmand maa vige for Disraeli, er Haabet om, at Indkomstskatten skulde blive ganske afskaffet, svækket; thi det antages, at Sidstnævnte, der ogsaa har lovet at gjøre Sit til at afskaffe denne af Middelklassen forhadte Skat, dog ikke fuldstændig vil ophæve den, men i det

Væsenlige indskrænke sig til at sætte Grænsen for det skattefri Beløb højere op, for hvilken Ændring der ganske vist taler langt mere end for Skattens fuldstændige Afskaffelse. Det ansete Handelsblad «Economist» har ikke kunnet billige Planen om denne Skats Afskaffelse, bl. A. fordi de engelske Finanser siden Skattens Indførelse altid have været gode, men ingenlunde altid før. Forøvrigt finder Bladet, at det vidner om en høj Grad af Uegennyttighed, at de Klasser, der ikke bære Skatten, have villet støtte Tanken om dens Afskaffelse. — Fra London kom der i forrige Maaned Efterretninger om, at der atter som i tidligere Tider var gaaet store Beløb af Sølv til Orienten. Prisen paa Sølv, der ellers har været i stadig Dalen, gik her ved paany i Vejret, ja gik endog til over 59. Senere faldt den dog atter, og noteredes d. 14de 58¹/₂. — I Guld og Sølv har der i det Hele været meget betydelige Transaktioner, der dog ikke have haft nogen væsenlig Indflydelse paa Markederne, om end visse Valutakurser berøres derved.

I Paris ligge Forretningerne vedvarende stille, som de nu have gjort saa længe. Den Merton'ske Affære havde kun en forbigaaende Indflydelse.

Ogsaa i Tyskland er der fremdeles ganske Mangel paa Liv. — I Wien fandt man derimod, at Coulissen var vel livlig, i alt Fald livligere end tilraadeligt efter den Lektion, den fik i Maj. I den sidste Tid synes den dog atter at blive lidt forsigtigere. Den østrigske Nationalbank har i forrige Uge fremvist en ret betydelig Reserve, — for første Gang efter Majkrisen.

I de fire Hovedbanker noteredes d. 1 Februar følgende Diskonto: London 3¹/₂ pCt., Paris 5 pCt., Berlin 4 pCt., Wien 5 pCt. I disse Noteringer er der til Dato ikke sket nogen Forandring.

For Danmarks Vedkommende have vi at notere Stiftelsen af nogle Aktieselskaber. Af Handelsbankens Direktør er der blevet afsluttet Kontrakt med Firmaet Crome & Goldschmidt om Overdragelse af Firmaets Fabrikker til et i Kjøbenhavn dannet Aktieselskab, hvis Aktiekapital udgjør 400,000 Rdl. Aktieselskabet overtager Fabrikkerne d. 1 April d. A. — Dernæst har

«Kjøbenhavns Aktiebageri» vedtaget Love, i Følge hvilke kun Forhandlere af Brød i Kjøbenhavn og Forstæder kunne være Aktionærer. Aktiekapitalen fastsattes til 10,000 Rdl. — Derimod synes Hr. A. Köhls Indbydelse til under Navn af «A. Köhls Fabrikslokaler» at danne et Aklieselskab, hvis Formaal det skulde være at opføre en større Fabriksbygning med c. 50 Lokaler, der skulde udlejes med $\frac{1}{4}$ til 3 Hestes Dampkraft pr. Lokale, — at støde paa Vanskeligheder, idet den fornødne Kapital (80 à 100,000 Rdl.) næppe vil blive tegnet. — Endelig kan det nævnes, at der i indeværende Maaned i Vejle vil blive udbudt til Dannelsen af et Reassuranceselskab, «Dan», med en Grundkapital paa 1,600,000 Kroner fordelt paa 1600 Aktier à 1000 Kroner, hvoraf foreløbig dog kun en mindre Del agtes indbetalt. Selskabets Virksomhed agtes begyndt d. 1 April 1875. — Nationalbanken nedsatte d. 27 Jan. sin Diskonto til $4\frac{1}{2}$ à 5 pCt.

— Den saakaldte latinske Møntkonference, som vi et Par Gange have omtalt, har nu endt sine Arbejder. Paa alle Punkter har der hersket betydelig Uenighed mellem de to modstaaende Partier: Tilhængerne af den dobbelte Møntfod have fastholdt, at denne netop bidrager til at formindske Svingningerne i de to Metaller indbyrdes Værdiforhold; Tilhængerne af den enkelte Møntfod paastaa, at den af dem bekæmpede Møntfod begunstiger Spekulationer i Værdisvingningerne til Fordel for de enkelte Spekulanter, men til Tab for Samfundet. (Ved en enkelt Operation paa 10 Mill. Fr. har en schweizisk Bankier tjent ikke mindre end 333,000 Fr. efter Fradrag af alle Omkostninger). D. 31 Januar kom det imidlertid til et Kompromis mellem de to Partier. Der undertegnedes nemlig et Forslag til en Overenskomst, efter hvilken den enkelte Guld- og Sølvfod ganske vist ikke skal indføres i de fire Konventionsstater, men et Skridt henimod den dog skal gøres. Det bestemtes i saa Henseende, at der i 1874 kun maa finde en begrænset Udmøntning af de store Sølvmønter Sted. Frankrig maa kun

udmønte 60 Mill. Fr., Italien 40, Belgien 12 og Schweiz 8. Da nu det sidstnævnte Land overhovedet ikke udmønter Femfrankstykker, og da Belgien selv ved Lov har indskrænket Udmøntningen heraf, vil der i 1874 næppe blive udmøntet 100 Mill. i Sølv, hvorimod der i 1873 blev udmøntet over 300 Mill. Italien, — der desuden fik Lov til at lade 20 Mill. Fr. af den italienske Nationalbanks Sølvbarrer udmønte paa Betingelse af, at dette Beløb ikke kommer i Cirkulation, — satte endvidere igjennem, at den franske Bank, der — trods Konventionen af 1865 — har nægtet at modtage de italienske Femfranksstykker, fremtidig skal være pligtig hertil.

Denne Overenskomst kan imidlertid kun betragtes som foreløbig: inden Spørgsmaalet om dobbelt eller enkelt Møntfod definitivt afgjøres, vil man afvente de Erfaringer, der i indværende Aar maatte gjøres paa Sølvmarkedet. Det bestemtes derfor, at Konferencen i Januar 1875 skal træde sammen til nye Raadslagninger.

Det højst interessante Spørgsmaal om «Aarsagerne til Faldet i Sølvets Værdi, og om den sandsynlige Varighed heraf», var det, der først kom til Forhandling; men Konferencen kom ikke til nogen Enighed herom. Fra den ene Side gjordes det gjældende, at Aarsagerne hertil ikke ere blot tilfældige og foreløbige, men at de fremdeles ville blive ved at virke. Sølvet har en Tendens til at falde, der yderligere forstærkes ved den almindelige Tilbøjelighed, der er til at gaa over til Guldmeden. Medens Orienten ikke mere synes at efterspørge Sølv i samme Grad som tidligere, ville flere evropæiske Stater (navnlig Tyskland) skille sig ved deres Sølvforraad. Hertil kommer, at de forbedrede Kommunikationsmidler have aabnet Adgangen til overordenlig rige Sølvminer. (Sølvproduktionen beløb i 1851 259 Mill. Fr., i 1870 371 Mill.). Altsaa: Udbudet af Sølv stiger, Efterspørgselen tager af; den nødvendige Følge heraf maa være: Fald i Værdien. — Den modstaaende Side mente derimod, at den Føringelse i Sølvets Værdi, der har fundet Sted i den senere Tid, kun var af forbigaaende Natur, da det formentlig skyldes rene tilfældige Begivenheder. Som saadanne

nævntes navnlig: den ved Udbetalingen af de fem Milliarder foraarsagede Forstyrrelse i Pengeforholdene, Tvangskursen paa de franske og italienske Papirpenge, og maaske tillige de store Guldsendelser fra London til Amerika, der en Tid fandt Sted. Endelig fremhævedes det, at Tysklands Afhændelse af sit Sølvforraad jo kun var en forbigaaende Begivenhed. Naar disse forskellige Omstændigheder havde ophørt at virke, vilde Sølvets Falden ogsaa standse; ja, der var endog Intet til Hinder for, at der kunde indtræde Begivenheder, ved hvilke Forholdene i den Grad kunde forandres, at det blev Guldet, der blev «déprécié».

— I Sheffield have i forrige Maaned de engelske *Trades' Unions* afholdt deres sjette Kongres. Der var mødt Repræsentanter for 102 Foreninger med et samlet Medlemstal paa over en Million! Af de forskellige Spørgsmaal, der kom paa Bane kan nævnes: Spørgsmaalet om Forholdet mellem de engelske *Trades' Unions* og Internationale; Skattespørgsmaalet; Arbejdernes Repræsentation i Parlamentet; Nitimersbill'en osv. Naturligvis blev der ogsaa forhandlet om, hvorledes Foreningerne burde forholde sig ligeoverfor *National Federation of Employers*. Af Forhandlingerne herom fremgik det, at man ikke nærer nogen Frygt for de forenede Arbejdsgivere, uagtet disse beskæftige en Arbejdsstyrke paa to Millioner, da det antages, at deres Forening vil gaa i Stykker paa Grund af manglende Solidaritet.

Med Hensyn til Kongressens almindelige Karakter bemærker Bamberger Følgende: «Det er navnlig to Virkninger, som de toneangivende Personer tilsigte: det gjælder at bevare Skindet af stort Maadehold og at fremkalde Indtryk af stor Kraft. Medens der paa den ene Side bestandig tales om Foreningernes Tiltagen, om de forbundne Arbejderes Uimodstaaelighed, vaages der paa den anden Side nøje over, at Forhandlingerne ikke skulle give Anledning til Mistanke om politisk Agitation. Dette lykkes rigtignok ikke altid; men netop des større er Iveren for at fremstille Maadeholdenhed som den

overvejende Tendens. Grunden hertil er vel til Dels den, at Foreningerne blandt deres Velyndere have højt ansete Folk, store Fabrikanter, Parlamentsmedlemmer, der vilde blive bange ved at se, at den i Bevægelse satte Sten, trods alle Forsikringer om det Modsatte, ustandselig ruller ned paa den radikale Politiks Omraade. Saa meget maa være den opmærksomme og uhildede Jagttager klart: med hvert Aar gaar denne uhyre voxende Agitations Grundkarakter udaf de kun industrielle Midlers og Maals snævre Kreds og træder ind paa statsomvæltende Bestræbelsers Omraade. Spørgsmaalene om Beskatningen og Stemmeretten ere allerede blevne staaende Kapitler i Foreningens Opgaver; allerede er Kampen mellem Kapital og Arbejde blevet slaaet fast som en Grundsætning, og Klassekrigen forkynder sig i den Tanke, der sættes over alle andre: at en Arbejderrepræsentation i Parlamentet er den første af alle Nødvendigheder. Ganske vist ville de Arbejderkandidater, der saaledes sættes ind i Parlamentet, ikke, saaledes som Socialisterne i den tyske Rigsdag, fylde Parlamentet med Brandtaler til Ære for Kommunen; men da de gjøre den politiske Ordning ansvarlig for Rigdommens Fordeling, er det paa den anden Side vist, at de heller ikke ville indskrænke sig til at søge de Skranker, som Lovgivningen nu sætter for Koalitionsvæsenet, fjernede. Trods de uhyggelige Udsigter, disse Forhold stille det engelske Bourgeois, søger dette dog undertiden at gjøre gode Miner til slet Spil. Saaledes i Sheffield, hvor selve Kommuneautoriteterne efter Kongressens Slutning under Mayor'ens Forsæde gav Medlemmerne en officiel Fest, ved hvilken de reglementerede Venskabs- og Tillidstaler bleve udvexlede. Betænker man, at det kun er faa Aar siden, at de hemmelige Unioner fra Sheffield udbredte Skræk og Forfærdelse over hele Landet ved deres Excesser, saa maa man tvivle om de glade Følelser, Festen vakte. Rigtignok svarer man: hine morderiske Saumensværgelser høre til de overvundne Standpunkter, og en ædlere Aand bor nu i de stærkere offentlige Foreninger. Tilvisse behøve de ikke længere at tage deres Tilflugt til natlige Overfald: naar en Arbejds-

herre beskæftiger en Arbejder, der vægrer sig ved at slutte sig til Trades' Union, befales det ham offentlig i Unionens Navn at afskedige denne Arbejder eller at lukke sin Forretning. Netop samme Dag som Sheffielder Kongressen udsendte sine fredelige Erklæringer stilledes der en saadan Befaling til et stort Londoner-Firma!

A. P.
